

Bijlage B: commentaar betrokken partijen

Nr.	Inzagepartij	Hst / paragraaf / regelnummer	Te corrigeren tekst (eerste...laatste woord)	Tekstvoorstel	Argumentatie / onderbouwing van uw reactie	Toelichting inspectie
1	KMar	pagina 11, regel 20	belaagd	waarbij de deelnemers, één deelnemer desoriënteerde en licht fysieke weerstand gaven.	Gedurende de instructie voor de oefening krijgen de deelnemers niet de opdracht om de ander te belagen. Ze krijgen uitgelegd dat degene in het midden dient te worden gedesoriënteerd door de andere deelnemers middels toucheren met de pads, waarbij het expliciet niet de bedoeling is te slaan. Daarbij worden afspraken gemaakt m.b.t. de handelingen, (milde vormen van bejegenen met als doel desoriëntatie), beperkt uitoefenen van kracht en opdracht tot stoppen en vervolg. Daarnaast kan de woordkeuze "belaagd" suggereren dat er wel sprake is van overmatig geweldgebruik hetgeen niet is vastgesteld en ook door de deelnemers niet is aangegeven.	Niet overgenomen. De term "belaagd" is gehandhaafd, met de toevoeging "om hem te desoriënteren". Dat was de bedoeling van de opdracht.
2	KMar	pagina 11, regel 24	belaagde	gedesoriënteerde	Gedurende de instructie voor de oefening krijgen de deelnemers niet de opdracht om de ander te belagen. Ze krijgen uitgelegd dat degene in het midden dient te worden gedesoriënteerd door de andere deelnemers middels toucheren met de pads, waarbij het expliciet niet de bedoeling is te slaan. Daarbij worden afspraken gemaakt m.b.t. de handelingen, (milde vormen van bejegenen met als doel desoriëntatie), beperkt uitoefenen van kracht en opdracht tot stoppen en vervolg. Daarnaast kan de woordkeuze "belaagd" suggereren dat er wel sprake is van overmatig geweldgebruik hetgeen niet is vastgesteld en ook door de deelnemers niet is aangegeven.	Niet overgenomen, zie argumentatie bij voorgaande punt.
3	KMar	pagina 12, regel 9	fysiek te lijf te gaan	in een stoeisituatie fysiek weerstand te bieden en de betrokken collega te desoriënteren	Gedurende de instructie voor de oefening krijgen de deelnemers niet de opdracht om de ander te belagen. Ze krijgen uitgelegd dat degene in het midden dient te worden gedesoriënteerd door de andere deelnemers middels toucheren met de pads, waarbij het expliciet niet de bedoeling is te slaan. Daarbij worden afspraken gemaakt m.b.t. de handelingen, (milde vormen van bejegenen met als doel desoriëntatie), beperkt uitoefenen van kracht en opdracht tot stoppen en vervolg. Daarnaast kan de woordkeuze "fysiek te lijf te gaan" suggereren dat er wel sprake is van overmatig geweldgebruik hetgeen niet is vastgesteld en ook door de deelnemers niet is aangegeven.	Niet overgenomen. De IVD beschrijft hier de feitelijke gang van zaken.
4	KMar	pagina 13, regel 28	Zin toevoegen.	De betrokken collega gaf aan griepig te zijn waardoor de instructeur niet tot de conclusie kwam dat het onwel worden van de kandidaat gerelateerd zou kunnen zijn	In de interviews is door de instructeurs aangegeven dat de betrokken collega aangaf griepig te zijn waardoor de instructeur tot deze niet tot de conclusie kwam dat er iets anders aan de hand was.	Niet overgenomen. De passage betreft de verklaring van de melder.
5	KMar	pagina 13, regel 36	Zin toevoegen.	Betrokken collega heeft geen melding gemaakt van ziekte verschijnselen en/of een mogelijk verband met de oefening.	Dit betreft een onderbouwing waarom de eenheid, de BSB, niet op de hoogte was van een mogelijk verband tussen de ziekte verschijnselen en de gehouden oefening.	Niet overgenomen. De passage betreft de verklaring van de melder.
6	KMar	pagina 13, regel 38	De...zijn	De instructeurs deelden mede dat het onmogelijk was binnen beschikbare tijd van de opleiding eventuele ziektedagen in te halen in verband met de beschikbaarheid van onder andere schietbanen.	De betrokken instructeurs geven aan dat de melder dit niet tegen hen heeft verklaard. De beschikbaarheid van schietbanen is hierbij leidend en dit heeft niets met de rechtspositie van betrokkene te maken. Aan het begin van de opleiding wordt altijd vermeld aan de kandidaten: verlof wordt niet verstrekt en eerder gepland (ouderschaps-)verlof dient door de deelnemers zelf te worden verschoven. Slechts in uitzonderlijke gevallen (BV) wordt in overleg met de instructiegroep/coördinator besloten om zulks toe te kennen. Bezoek aan een arts is altijd toegestaan en in dit geval ook bij melder tijdens het examen, vergezeld door een instructeur. Missen van delen van de opleiding, en uiteraard ook het examen, heeft als gevolg dat het gemiste op een later tijdstip dient te worden ingehaald. De opleiding heeft een logische volgorde en opbouw. Het missen van opleidingsdelen heeft hierdoor gevolgen voor de voortgang en opbouw van de lerende(n). Indien 'inhalen' van het gemiste niet binnen de opleiding kan plaatsvinden, wordt een lerende altijd doorgeschoven naar de eerstvolgende opleiding.	Niet overgenomen, tekst wel aangepast. De passage betreft de verklaring van de melder.
7	KMar	pagina 14, regel 14	De...gedaan.	Zowel de betrokken collega als de overige aanwezigen hebben geen mogelijk verband gezien tussen de ziekteverschijnselen en de opleiding. Hierdoor heeft niemand binnen de BSB direct op 17 oktober 2017 een melding voorval gedaan.	De BSB was op dat moment niet op de hoogte van een mogelijk verband tussen de ziekte verschijnselen en de opleiding. Dit verband is op dat moment ook niet door betrokken collega of overige aanwezigen gelegd. Daarom was er op dat moment geen aanleiding voor een melding voorval.	Niet overgenomen. Wel het begrip "melding" vervangen door "PSMV-melding".
8	KMar	pagina 18, regel 31	schietbeleid	Een specialistische eenheid zoals de BSB mag afwijken van de MP 40-30, maar dat moet dan wel expliciet zijn vastgelegd in een afzonderlijk schietbeleid. Er was een separate nota uitgegeven ten aanzien van het gebruik van markeermunitie. De BSB week dus gelegaliseerd af van de geldende regels.	De oefening waar de betrokkene aan deelnam en door de IVD is onderzocht werd uitgevoerd met markeermunitie. Ten tijde van het voorval was dat niet beschreven in de MP 40-30 maar vastgelegd in een aparte nota.	Niet overgenomen. De desbetreffende nota is de IVD bekend, maar biedt geen ruimte om te oefenen met markeermunitie in een niet daarvoor geschikte ruimte.

Bijlage B: commentaar betrokken partijen

Nr.	Inzagepartij	Hst / paragraaf / regelnummer	Te corrigeren tekst (eerste...laatste woord)	Tekstvoorstel	Argumentatie / onderbouwing van uw reactie	Toelichting inspectie
9	KMar	pagina 20, regel 11 en 12	Hele zin	Zin verwijderen	In het lesplan en de uitleg PADS staan voor de chaos drill persoonlijke beschermingsmiddelen vermeld, inclusief foto's. De dragers van de PADS dragen beschermkappen op het hoofd, omdat met FX munitie wordt geschoten.	Niet overgenomen. In lesplan PAdDS is de Chaos Drill wel benoemd maar zonder verdere uitleg.
10	KMar	pagina 20, regel 13	Bij...zelfverdedigingsactiviteiten	Zin verwijderen	Het betreft geen MZV-activiteit. Hiermee zijn de brief en maatregelen (gebruik PBM) niet van toepassing. Er is tijdens de Chaos Drill geen gebruik gemaakt van een hoofdbeschermer, omdat er met een zachte pad alleen getouchéerd mocht worden op het hoofd.	Niet overgenomen. Het betreft een met MZV vergelijkbare activiteit.
11	KMar	pagina 21, regel 17	Zin toevoegen.	In de lesplannen zijn echter wel mitigerende maatregelen opgenomen om veiligheidsrisico's te beheersen. Deze risico zijn niet verder uitgewerkt of apart beschreven.	In de lesplannen zijn maatregelen om risico's te mitigeren opgenomen, maar deze zijn niet uitgewerkt. In het lesplan werden risico's dus wel onderkend, want er werden mitigerende maatregelen opgenomen. Er was echter geen RI&E	Niet overgenomen. Deze passage gaat over de RI&E, kern is dat de BSB niet heeft gehandeld overeenkomstig de Arboretgeving.
12	KMar	pagina 22, regel 3	Paragraaf 4.1.2.	Zin toevoegen: Hoewel het onderwerp veiligheid niet als afzonderlijk onderwerp in het lesplan van de opleiding was opgenomen, wordt dit onderwerp verder in de praktijk toegelicht via veiligheidsbriefings, die standaard worden gegeven voordat een les of training aanvangt.	Tijdens de opleiding worden telkens veiligheidsbriefings gehouden en wordt, waar van toepassing, het baanveiligheidsreglement gehanteerd. Deze paragraaf gaat alleen in op het lesplan. Hiermee wordt de suggestie gewekt dat als iets niet in het lesplan staat, het ook niet gebeurt. Dit is echter onjuist, omdat veiligheid wel degelijk in het lesprogramma aandacht krijgt.	Niet overgenomen. De IVD heeft dat in haar onderzoek niet feitelijk kunnen vaststellen.
13	KMar	pagina 22, regel 20-21	Er...kwaliteitsbewaking	Er was geen extern toezicht en kwaliteitsbewaking, kwaliteitsbewaking vindt plaats door de coördinator	De instructeurs beschikken over voldoende deskundigheid en derhalve is geen externe deskundigheid benodigd.	Niet overgenomen.
14	KMar	pagina 22, regel 21-25	Er...balances.	Tijdens de les waren er 3 instructeurs en 12 leerlingen aanwezig. Eén instructeur was verantwoordelijk voor de uitvoering, één instructeur was verantwoordelijk voor toezicht op de uitvoering en de veiligheid en de 3e instructeur (de vuurwapencoördinator tevens gekwalificeerd militair sportinstructeur) was verantwoordelijk voor de toezicht op de uitvoering, veiligheid en kwaliteit).	De feitelijke situatie was als volgt. Er waren 3 instructeurs op 12 leerlingen aanwezig tijdens de chaos drill. Dit blijkt uit de interviews. De instructeurs zijn deskundig en gespecialiseerd op het gebied van vuurwapens(instructie). Gesteld kan worden dat zij binnen de BSB/KMar de hoogste mate van deskundigheid hebben op dit vakgebied. Daarnaast werden zij voor de opleiding ondersteund door de coördinator (zoals ook gesteld op blz 10 regel 33). Instructeurs en coördinator/kwaliteitsbewaker behoren tot de Opleidings- en Trainingsgroep. Op basis van deze onderbouwing doet het tekstvoorstel beter recht aan de feitelijke situatie.	Niet overgenomen. In het onderzoek is de rolverdeling van de instructeurs onvoldoende duidelijk geworden.
15	KMar	pagina 22, regel 28-29	Door...balances	Zin verwijderen	Zie punt 14.	Niet overgenomen. Wel is de tekst aangepast.
16	KMar	pagina 23, regel 39	Ten...MZV-activiteit	Zin verwijderen	Deze oefening werd niet aangemerkt als MZV-activiteit. Volgens het Handboek MZV heeft MZV te maken met alle facetten van het nabij gevecht. Het is een samenhangend geheel van aanvals- en verdedigingstechnieken en draagt bij aan het kunnen neutraliseren (uitschakelen) van een tegenstander. MZV draagt tevens bij om de wil tot vechten bij de tegenstander te ontnemen en bij de uitvoer zelf te behouden. Zie handboek MZV. Het doel van de chaos drill is desorientatie, ingezet als hulpmiddel om de schietvaardigheid naar een hoger niveau te tillen. Van inzet van aanvals- en verdedigingstechnieken is geen sprake. Als tijdens een schietoefening de kandidaten worden vermoeid middels hardloopprikkels, dan is het ook niet ineens een looptraining. Kortom, tijdens opleidingen worden methoden ingezet om de kandidaten in staat stellen onder verzwaarde omstandigheden vaardigheden op te doen en daarmee bijdragen aan het opleidingsdoel. Overigens wordt er binnen de hele KMar geen MZV beoefend, wel AZV. Er waren wel enkele instructeurs en deelnemers medisch geschoold en konden de rol van CLS/TC vervullen.	Niet overgenomen. Wel is de tekst aangepast. Het betreft een met MZV vergelijkbare activiteit.

Bijlage B: commentaar betrokken partijen

Nr.	Inzagepartij	Hst / paragraaf / regelnummer	Te corrigeren tekst (eerste...laatste woord)	Tekstvoorstel	Argumentatie / onderbouwing van uw reactie	Toelichting inspectie
17	KMar	pagina 25, regel 13-15	Er...gebruikt	Opnemen dat deelnems wel degelijk uitleg kregen. Corrigeren conform onderbouwing.	Door de instructeurs is meer verteld dan op papier in het lesplan wordt vermeld. Zie ook reactie op 6, 8 en 9. Uitvoering, doel en veiligheid wordt te allen tijden door instructeurs benoemd en besproken als ook in deze casus het geval is geweest. Dat niet alles is uitgeschreven heeft te maken met de professionaliteit, kwalificaties, ervaring en vaardigheden van zowel instructeurs als deelnemers. Hetgeen bekend is behoeft niet tot in detail te worden beschreven maar wordt altijd wel ter plaatse benoemd/besproken. Door 1 instructeur wordt aangegeven dat het hoogst aannemelijk is dat vanuit didactisch oogpunt door hem is besloten om pas na de opleiding het document PADds in hardcopy te verstrekken en deze tevens digitaal beschikbaar te stellen. Door 1 instructeur is doel/uitvoering van het lesmiddel PADds met betrokkene besproken en in overleg met en instemming van betrokkene uitgevoerd.	Niet overgenomen. Dat blijkt niet uit de verklaringen van de deelnemers.
18	KMar	pagina 25, regel 13-25	belaagde (meerdere keren gebruikt)	vervangen voor gedesoriëteerde	Gedurende de instructie voor de oefening krijgen de deelnemers niet de opdracht om de ander te belagen. Ze krijgen uitgelegd dat degene in het midden dient te worden gedesoriëteerd door de andere deelnemers middels toucheren met de pads, waarbij het expliciet niet de bedoeling is te slaan. Daarbij worden afspraken gemaakt m.b.t. de handelingen, (milde vormen van bejegenen met als doel desoriëntatie), beperkt uitoefenen van kracht en opdracht tot stoppen en vervolg. Daarnaast kan de woordkeuze "belaagd" suggereren dat er wel sprake is van overmatig geweldgebruik hetgeen niet is vastgesteld en ook door de deelnemers niet is aangegeven.	Niet overgenomen. Wel is de term "belaagde" vervangen door "melder".
19	KMar	pagina 26, regel 34	Te denken...gevaarlijke stoffen	Te denken valt aan alle mogelijke vormen van letsel, en schade als gevolg van de blootstelling aan gevaarlijke stoffen.	Een commandant moet rekening houden met alle mogelijke risico's van een oefening. Hieronder valt het risico op letsel, in welke vorm dan ook. Dit is al een verenging van deze verplichting. Verdere specificering legt een onterechte nadruk op casus die in het rapport wordt behandeld.	Niet overgenomen.
20	KMar	pagina 28, regel 23	De...2017	Zinnen verwijderen	Er is door de melder pas een jaar later een mogelijke relatie gelegd tussen zijn letsel en de opleiding. Deze relatie is niet feitelijk aangetoond. C-BSB heeft verklaard aan de IVD waardoor er dus pas toen een melding is gemaakt. Dit wordt ook in de conclusies pagina 30 regel 2-8 bevestigd.	Niet overgenomen, wel is de tekst aangepast.
21	KMar	pagina 28, regel 29-33	Verder...overleggen	Alinea verwijderen	Direct na melding door de melder is een Proces Verbaal van ongeval opgemaakt. Dit is gedaan door de 2e teamleider van melder. Dit PV is getekend door de betrokken arts op Schiphol en met kennisgeving van ontvangst op het MZC Amersfoort afgegeven ter registratie.	Niet overgenomen, wel is de tekst aangepast.
22	KMar	pagina 30, regel 26-38	De...bleven.	Tijdens de les waren er 3 instructeurs en 12 leerlingen aanwezig. Eén instructeur was verantwoordelijk voor de uitvoering, één instructeur was verantwoordelijk voor toezicht op de uitvoering en veiligheid en de 3e instructeur (de vuurwapencoördinator tevens gekwalificeerd militair sportinstructeur) was verantwoordelijk voor de toezicht op de uitvoering, veiligheid en kwaliteit). Om stapeling van rollen te voorkomen worden meerdere instructeurs ingezet.	Onjuiste conclusie. Er waren 3 instructeurs op 12 leerlingen aanwezig tijdens de chaos drill. Dit blijkt uit de interviews, maar komt nergens terug in het verslag. Ook blijkt nergens uit het rapport dat de stapeling van bevoegdheden te veel was. De instructeurs zijn deskundig en gespecialiseerd op het gebied van vuurwapens(instructie). Gesteld kan worden dat zij binnen de BSB/KMar de hoogste mate van deskundigheid hebben op dit vakgebied. Daarnaast werden zij voor de opleiding ondersteund door de coördinator (zoals ook gesteld op blz 10 regel 33). Instructeurs en coördinator/kwaliteitsbewaker behoren tot de Opleidings- en Trainingsgroep.	Niet overgenomen. Dit blijkt niet uit de analyse.
23	DV	pag 30, regel 6 evenals pag. 6, regel 7	letsel dat hij had opgelopen	letsel dat hij zou hebben opgelopen	IVD heeft directe oorzaak van het letsel niet kunnen onderzoeken.	Niet overgenomen. Hier wordt de letterlijke tekst van de melding weergegeven.
24	KMar	pagina 31, regel 33-36	Uit...uitgebleven	Zinnen verwijderen	Direct na melding door de melder is een PV ongeval opgemaakt. Dit is gedaan door de 2e teamleider van melder. Dit PV is getekend door de betrokken arts op Schiphol en door een motorrijder met kennisgeving van ontvangst op het MZC Amersfoort afgegeven ter registratie.	Niet overgenomen. De IVD heeft dat niet kunnen vaststellen.